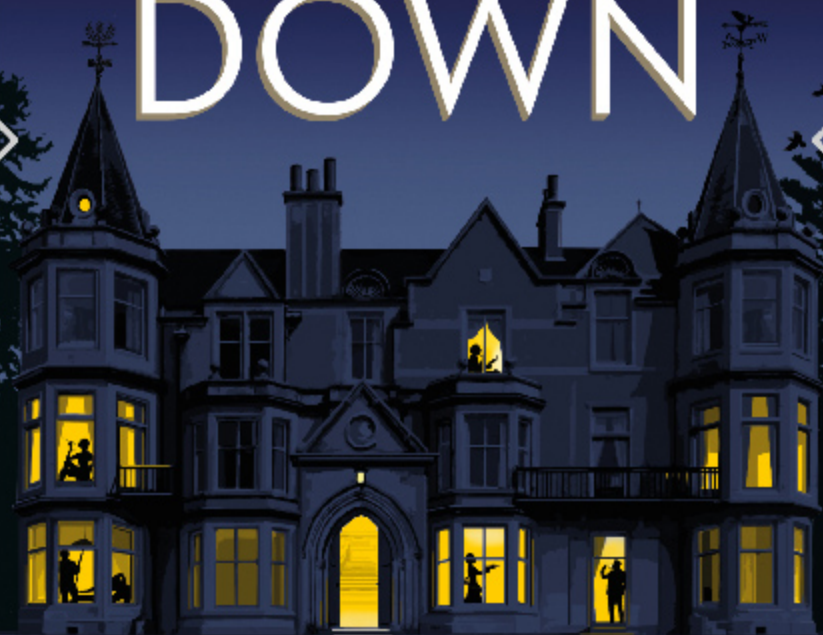

BETH
COWAN-ERSKINE

PANSTVÍ
LOCH
DOWN

RODINA MŮŽE BÝT
SMRTÍCÍ

**PANSTVÍ
LOCH DOWN**

© Beth Cowan-Erskine, 2021

The Work was first published in the English language
by Hodder & Stoughton, an Hachette UK Company.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Tereza Rotterová, 2022

Cover © Garry Walton, 2022

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-1079-9

BETH
COWAN-ERSKINE

PANSTVÍ
LOCH
DOWN

*Mé matce Terese,
která vždy říkala, že jsem rozená vypravěčka.*

Úvod

Loch Down je zámek nedaleko vesnice Inverkillen stojící na břehu jezera Loch Down kdesi ve Skotské vysočině a správní centrum stejnojmenného panství. Pozemky panství protéká řeka Plaid, jež dává vzniknout Plaid Whisky, ale proslavil jí především lov lososů. Je duben někdy kolem roku 1930. Proslýchá se, že se celou zemí šíří jakási tajuplná nemoc. Je vysoce nakažlivá a stovky lidí jí už podlehly, ale byli to povětšinou Angličané, takže nám to zas tak nevádí.

Seznam osob

Rodina Ogilvy-Sinclairových

Hlava rodu

Lady Georgina – hraběnka vdova z Inverkillenu

Její děti

Lord Hamish Inverkillen – devatenáctý hrabě z Inverkillenu,
syn lady Georginy, ženatý s lady Victorií

Vážený pán major Cecil Ogilvy-Sinclair – druhorozený syn,
vdovec po markýze z Drysdale

Lady Elspeth Comtois – vdaná za Philippeho,
markýze de Clairvaux

Její vnoučata

Lord Angus Templeton – dědic titulu hraběte, ženatý s lady
Constance

Vážený pán Fergus Ogilvy-Sinclair – zasnoubený s lady Evou
Zander-Bitterlingovou

Lady Annabella (Bella) Dunbar-Hamiltonová – vdaná za
váženého pána Hughha Dunbar-Hamiltona

Další osoby

Schovanka rodiny – Iris Wynfordová, neznámého původu
Rodinní psi – Grantham, německý krátkosrstý ohař, a Belgravia,
černý labrador
Pravnoučata – jeden neurvalý mladík, tři *petit* Francouzi
a tři mrňaví Skoti

Služebnictvo

Majordomus – Hudson
Vrchní hospodyně – paní MacBainová
Komorník – pan Mackay
Komorná – slečna Maxwelllová
První lokaj – Ollie
Chůva – slečna Mackenzieová
Šofér – Lockridge
Kuchařka – paní Burnsideová
Hajný – Ross MacBain
Lihovarník – starý MacTavish
Mnoho dalších členů personálu, jež by dalo velkou
práci vyjmenovat

Ostatní

Pan Andrew Lawlis – právník
Imogen MacLeodová – jeho asistentka
Reverend Malcolm Douglas – vikář
Inspektor Jarvis – velitel lochdownského policejního sboru
Thomas Kettering – historik umění z Londýna

Duben

Cesta domů z neskutečně nudného plesu se táhla a množství whisky, jež předchozího večera vypili, jim ranní cestování nijak neulehčovalo. Lady Annabella Dunbar-Hamiltonová, dcera hraběte a hraběnky z Inverkillenu, nikoli poprvé přemítala nad tím, proč se vůbec obtěžovali jezdit. MacIntyrský jarní ples byl rodinná tradice, to jistě, ale ona i její bratři už si své chotě našli. Dokonce i její mladší bratr byl konečně zasnoubený a svatba se měla konat za pouhých pět týdnů.

Další záhadou jí bylo, proč jim připadalo jako dobrý nápad brát s sebou i děti. Těžko si člověk mohl užít ples, když kolem pobíhala mrňata. Ne že by je chuva neuměla obvykle srovnat do latě, ale když je lady Annabella přistihla, jak se schovávají pod stolem s půlnočním občerstvením a kradou klobásy, pojala podezření, že si chuva dopomohla k hojným zásobám whisky. Neměla pro to samozřejmě žádný důkaz, ale to jí nijak nevadilo. To, že se služebnictvo samo obsloužilo ve chvílích, kdy je nikdo z rodiny nepozoroval zblízka, považovala za obecně přijímanou skutečnost. Neměla by to s nimi probrat? Věděla jen to, že nutně potřebuje koupel, než se bude podávat čaj, a pak se rozhodne. *Kdy už konečně budeme doma?* Cestování jí tak unavovalo.

Pak konečně dorazili na místo a Bella, jak se jí říkalo, se netečně zadívala na dům, ve kterém strávila celý svůj dosavadní život. Zámek se nacházel na břehu jezera Loch Down a byl domovem

klanu Ogilvy-Sinclairových již šest století. Služebnictvo stálo seřazené u vstupního nádvoří, aby je přivítalo.

Bella k nim připlula a promluvila neurčitě k řadě služebných, aniž by hovořila přímo k některé z nich. „Chůva se necítí dobře. Zaved' prosím děti do pokoje a pak mi vybal kufry.“ Pak zahlédla vrchní hospodyni a řekla: „Paní MacBainová, myslím, že potřebuji vyspravit lem plesových šatů. Čtverylka se nám trochu vymkla z rukou a znáte lorda Neasdena. Zcela zřetelně jsem slyšela, jak se látka trhá. Snad to nebude nic vážného, jsou to nové šaty z Edinburghu.“

Služebné udělaly pukrle a čekaly, až zbytek rodiny projde velkým, kamenným, klenutým průchodem do domu. Teprve potom se odvážíly pohnout.

Na služebné se nikdo z rodiny nedíval přímo. Neslušelo se jednat s personálem domácnosti příliš důvěrně. Ty, kteří se o ně osobně starali, pomáhali jim s převlékáním a tak podobně, oslovovali jménem. Ostatní však byli jen zaměnitelnými figurkami. Jako v šachu. Maisie, Daisy, nebo tak nějak... Lazy? Bella si nikdy nemohla vzpomenout. Byla dcerou hraběte, nemusela si to pamatovat.

Bella vešla do haly, která tvořila hlavní prostor domu. Tato dlouhá, dvoupatrová místnost vznikla již na počátku 16. století a lemovala ji působivá ukázka prastarých zbrojí a zbraní patřících rodině. Bella pokračovala nahoru po dubovém schodišti – to vlevo bylo určeno rodině, vpravo hostům – do prvního patra, kde přešla po vyřezávaném dřevěném ochozu, na němž se hrdě skvěl erb rodu Inverkillenů obklopený širokými meči a sekerami poražených nepřátel. O sbírku projevilo zájem mnoho muzeí, byl to však strop haly, který lidi uchvacoval nejvíce. Panské sídlo Loch Down se jako jedno z mála sídel ve Skotsku mohlo pyšnit stropem s valenou klenbou zdobeným malbami loveckých výjevů. Údajně byl jejich autorem samotný Holbein, který měl malby zhotovit, když se Jindřich VIII. při jedné sezóně zmínil, že by budovu rád využil jako lovecký zámeček. Vzhledem k nevráživosti mezi oběma zeměmi se samozřejmě do Skotska nikdy nevypravil, ale sedmý

hrabě z Inverkillenu byl tak trochu idiot a přípravami domu na královskou návštěvu, která nikdy nedorazila, se přivedl na pokraj bankrotu. Naštěstí se osmý hrabě rychle oženil s jednou z méně významných dánských princezen, jejíž poněkud sporný původ z otcovy strany kompenzovalo štědré věno. Svatbu zařídila sedmá hraběnka. V takových okamžicích bývaly často hrdinkami této rodiny ženy, na zdech však visely jen portréty jejich manželů.

Ne že by se Bella na portréty někdy dívala. Od dětství jimi byla obklopena a vnímala je jen jako šmouhy na cestě z jednoho pokoje do druhého. Obrazy, tapisérie, umělecké předměty nahromaděné za stovky let... nač se na ně dívat? Takto přece žijí všichni, nebo snad ne? Přinejmenším tak žili všichni, které znala.

Když Bella došla ke klenutému vstupu do chodby, otočila se. Uviděla, jak služebná a dva lokajové zahání děti do zadní části domu; jejich pištivé hlásky se v hale rozléhaly a pronikaly jí do už tak bolavé hlavy. Dokázala to být tak hlučná stvoření. Nemohla se dočkat, až se ponoří do koupele.

Pokračovala dál chodbou obloženou tmavým dřevem ke svým pokojům, cestou pokývla na pozdrav matčině komorné a ta vystříhla rychlé pukrle. Maxwelllová s rodinou na ples nikdy nejezdila, což bylo rozhodnutí, kterému nerozuměla ani Bella, ani Maxwelllová. Ne že by to však Maxwelllové vadilo. Za volný večer byla vděčná, a navíc si mohla ráno přispat. Počkala, než kolem ní lady Bella projde, a pak uháněla ke schodišti pro služebnictvo. Doufala, že bude mít možnost sejít po hlavním schodišti, ale teď, když už rodina vcházela do haly, na to nesměla ani pomyslet. Zaplula za dveře potažené zeleným sukem a odcupitala do přízemí. Vyhlédla zpoza skrytých dveří, na okamžik se zastavila, aby nechala projít lorda Inverkillena a jeho syny. Pomyslela si, že lord Inverkillen nevypadá zrovna šťastně.

„Angusí, Fergusí, pojdte se mnou,“ spíše vyštěkl, než že by je požádal. Vykročil k mapovému sálu, aniž by se ohlédl a ujistil se, že ho jeho synové slyšeli. Bratři si vyměnili rozpačité pohledy, Angus si hlasitě povzdechl a oba otce následovali. Maxwelllová se na prchavý okamžik podívala, co se asi na plese muselo stát, a pak

svižně prošla halou. Vyklouzla hlavním vchodem a postavila se vedle paní MacBainové. Společně se dívaly, jak pomáhají z automobilu lady Evě, Fergusově snoubence. Maxwelllové připadal celý ten proces příliš obřadní. Lokajové však byli dívkou zcela okouzleni a ona toho využívala, kdykoli se jí naskytla příležitost. Z Londýna přijela teprve před několika dny, ale celý čas strávila tím, že si postupně znepráčetila téměř veškeré služebnictvo. Na náročné hosty i na náročné členy rodiny byli zvyklí, ale zdálo se, že se lady Eva domnívá, že to bude ona, kdo se po svatbě stane hraběnkou, a tak rozdávala rozkazy na všechny strany. Služebné to zmáhalo. Maxwelllová myslela na personál, jež za sebou lady Eva zanechala v Londýně. Musejí teď vést o poznání tišší životy. Pokradmu se tomu pousmála.

Lady Eva si byla jistá, že ji vzrušení z toho, když přijede k seřazenému služebnictvu v plném počtu, nikdy neomrzí. Přemýšlela však nad tím, zda učinila správný krok, když se rozhodla přijmout Fergusovu žádost o ruku. K její smůle byl Fergus tím mladším ze dvou synů lorda Inverkillena. Náhradník, nikoli dědic, jak poznamenal Evin otec, když se Fergus vyslovil. A on pro svou dceru chtěl jen toho nejlepšího. Lord Zander-Bitterling byl však především pragmatik. Jeho společnosti dodávaly mořské plody přímo do královského paláce a také dalším luxusním londýnským podnikům. Jakmile mu bylo při večeři v klubu White's vysvětleno, že je to právě Fergus, kdo dohlíží na rodinný podnik zabývající se lovem lososů, lord Bitterling pookřál a vycítil, že by se na jejich proslulého lososa dala vyjednat slušná rodinná sleva.

Evu hned odeslali do Skotska, kde ji její budoucí rodina ubytovala v pokojích v druhém patře, na její vkus příliš stísněných, aby dohlížela na svatební přípravy. Na svatbu měla do Skotska přijet nejvybranější londýnská smetánka. O události se mělo psát ve všech novinách, i v *Tatleru*, pokud se jí to povede zařídit, a tak nechtěla nechat plánování na venkovském služebnictvu, protože většina z nich nikdy ani nevytáhla paty z vesnice. Stačilo několik dní ve Skotsku, aby jí bylo jasné, že bylo správné přijet tak brzy. Tartan na svatbě? To myslí vážně? Ano, byli ve Skotsku, a ano, je

to tradice, ale i jejich tartan určený na šaty vypadal otřesně. Ne, ještěže přijela tak brzy. „Paní MacBainová, mohly bychom se sejít v ranním salónku, abychom si prošly předběžný seznam hostů? Znepokojuje mě, že nám na jeho dokončení zbývá čas už jen do čtvrtka, abychom stihly dát vyhotovit gravírované pozvánky. Jen si odložím klobouk a trochu se upravím.“ Odešla, aniž by počkala na odpověď.

Paní MacBainová na okamžik ztuhla jako omráčená, pak se vzpamatovala, přikývla a odpověděla: „Jak si přejete, milostslečno.“ Otočila se a uviděla, jak vůz přiváží na dvůr snad třicet nebo čtyřicet kufrů a truhel. Rodinní psi Grantham a Belgravia štěkali a poskakovali kolem sluhů, kteří zavazadla vláčeli dovnitř. Paní MacBainová dospěla k tomu, že stejně nemá nic jiného na práci.

Maxwellová vyslala paní MacBainové soucitný pohled a tiše poznamenala: „Je tu čtyři dny a myslí si, že jí to tu patří.“

„Takové už jsou Angličanky,“ odvětila paní MacBainová.

Odešla ke vstupním dveřím, kde služebným řekla: „Musíte se místo mě postarat o zavazadla. Připojím se k vám, jakmile to půjde. Jen pohlíďte, aby lokajové nosili dovnitř všechno najednou. Žádné přestávky na cigaretu. Psi jsou venku a já nechci, aby se opakovala situace z loňska.“ Odstranit z oblíbeného cestovního kufru milostpána zápach moči jim trvalo několik týdnů.

Paní MacBainová dorazila do ranního salónku jako první, a když za sebou zavřela dveře, hluk doléhající z haly utichl. Ze zvyku přelétla pohledem místnost, aby se ujistila, že je vše v pořádku, uhladila si šaty, zahleděla se z okna a čekala na lady Evu. Tento pokoj nikdy neměla v lásce. Na podlaze ležel koberec utkaný v barvách rodinného tartanu, ze kterých ji pokaždé rozbolela hlava. Trvalo jí několik let, než lady Inverkillenovou přesvědčila, aby se nad každotýdenními záležitostmi scházely v jejím soukromém salónku. S lady Evou by musela podstoupit stejné martyrium, měla však neodbytný pocit, že lady Evu by bylo mnohem těžší přesvědčit. Rozhodla se pro slečnu vyhledat jiný pokoj, který by jí posloužil jako studovna. Možná by se k tomuto účelu hodil Wedgewoodův salón.

Alice MacBainová si byla dobře vědoma toho, že je nesmírně schopná. Často si říkala, že kdyby se narodila jako muž, byla by už majordomem. Ale jako žena musela nastoupit do služby na pozici obyčejné služebné. Rychle se vypracovala na hlavní hospodyni a už je tomu patnáct let, co vede celý zámek i Drummond House. Byla nejmladší hlavní hospodyní, jakou kdy kdo znal, a lidé se nad tím vždy s úžasem pozastavovali. V domácnosti nebylo nic, co by jí uniklo, o všem věděla a zámek vedla jako admirál loďstvo.

Poodešla od okna a pohled jí dopadl na hodiny stojící na krbové římsě. Uběhlo už deset minut. Potřebovala jít chystat čaj a zkontrolovat v prádelníku počet ručníků. Když teď byla celá rodina zpátky v domě, ubývaly až znepokojivou rychlostí. Patnáct minut. Kde jen vězí? To bude dlouhé odpoledne.

Paní MacBainová otevřela dveře a vyhlédla ven do haly. Hluk stále zcela neutichl. Svlékaly se kabáty a rozdávaly rozkazy služebným. Na schodišti pro hosty uviděla majora. Musí služebným připomenout, aby se před ním měly na pozoru. Rád při návštěvách zámku slídl kolem a vždy se něco ztratilo. Stále se jí nepovedlo najít stříbrný regentský kalíšek na vejce, který se někam poděl už vloni.

Major Cecil Ogilvy-Sinclair se nemohl dočkat horké koupele. Toužebně si povzdechl, když si vzpomněl na svou prostornou měděnou vanu doma na hradě Stronach. Zde, v domě svých předků, byl nucen spokojit se s místností na patře pro hosty a oprýskanou vanou, do níž se sotva vešel. Seber se, pronesl sám k sobě, je to jen dočasné. Cecilia prostoupila stará hořkost. Dle jeho skromného názoru by z něj byl mnohem lepší lord, než jakým byl jeho starší bratr Hamish. Pokračoval vzhůru po schodech a myslel na jejich dětství. Hamish běhával po pozemcích panství bosý a v roztrhaném oblečení a bratříčkoval se se služebnictvem – hotový divoch, pomyslel si Cecil pohrdavě. Na rozdíl od něj byl Cecil vzorným gentlemanem oddaným rodině a veškerému přepychu, jež život nabízí. To on se učil o umění, o knihách a o kultuře – o věcech, na

nichž skutečně záleží. V pouhých dvanácti letech mistrně ovládal hru na klavír. Měl encyklopedické znalosti o francouzských vínech. A ve čtrnácti dokázal z paměti recitovat většinu Byronových básní. Zcela zjevně by se na lorda hodil mnohem lépe než jeho umouněný, otrhaný bratr, který by nerozeznal Maneta od Mozarta. Nakonec se jejich otec zbavil Cecila tak, že ho poslal k americké armádě. Povedlo se mu totiž přemluvit starého známého z regimentu, aby k sobě jeho syna vzal. Cecil vynakládal jen takové úsilí, aby se vypracoval na majora, a doufal, že mu s hodností spjatý příjem doplní mrzkou měsíční rentu. Jeho otec uměl být takový lakomec. Když si Cecilovy záliby začaly rychle nárokovat více peněz, než měl, zaměřil se na svůj jediný další talent: karty.

A bylo to právě u karetního stolu, kde získal své jmění. Nikoli však výhrou ve hře, hrál totiž přímo otrěsně, ale tím, proti komu prohrál. V herním salónku lorda Elsmera byl seznámen s markýzou z Drysdale, jediným potomkem zesnulého markýze z Bertachu. Byla o něco starší než on, poněkud oplácaná a docela nehezka, ale elegantně oblečená a mnohem bohatší než Cecilův otec. Ve hře proti ní prohrál víc, než si mohl dovolit splatit, a tak to vynahradil překotným dvořením, o němž se záhy hovořilo v celém Londýně. Výdaje šly samozřejmě z její kapsy. O tři měsíce později se na hradě Stronach, jejím skotském sídle, konala okázalá svatba. Během sezóny žili v jejím londýnském domě v Regent's Park, léto trávili na francouzském sídle v Bordeaux a vlastnili několik domů na všech místech v Evropě, na nichž záleželo. Každé jaro se však Cecil vracel na panství Loch Down na tradiční ples.

Než stihl dojít do pokoje, uslyšel za sebou svoje jméno. Otočil se a uviděl lokaje, který na vrcholu schodiště sotva popadal dech. „Nezlobte se, pane, ale chce s vámi hovořit hraběnka vdova.“

„Cože? Teď?“ zadrmolil Cecil podrážděně. Rozhovor s matkou bylo to poslední, co nyní potřeboval. Hlasitě si povzdychl s rukou stále položenou na dubové balustrádě. K velké úlevě lokaje, který ani v nejmenším nechtěl být nucen hraběnce vdově oznámit, že byla její žádost zamítnuta, se major pomalu vrátil, kudy přišel, a sestoupil ze schodů.

Cecil vyšel ven hlavním vchodem a uviděl, že na něj čeká nastartovaný matčin automobil s otevřenými dveřmi. „Matko,“ řekl unaveně, když nastoupil do vozu, „proč trváte na tom, aby vás domů vozili? Od jedné vstupních dveří k druhým jsou to dvě minuty pěšky.“ Drummond House se opravdu nacházel v těsné blízkosti zámku, stál na druhé straně kruhové příjezdové cesty. Angus jednou odpálil tenisový míček od zámku přímo do vstupních dveří babičina domu. Nikterak ji to nepotěšilo, neboť rozbil vázu s květinami. Stejně nevhodný lord jako jeho otec, pomyslel si Cecil. Ve světě opravdu není žádná spravedlnost.

„Dáma nechodí domů po svých, zvláště pokud je již usazená ve voze,“ řekla a auto se rozjelo. „Děkuji vám, Lockridgi,“ dovolila šoferovi, aby jí u protějšího domu pomohl z vozu, a Cecil vystoupil druhými dveřmi.

Dům hraběnky vdovy byl nádherným panským sídlem porostlým břečtanem. Dali ho postavit ve čtyřicátých letech devatenáctého století poté, co zámek zpustošil požár. Tenkrát se prstem ukazovalo na mnoho lidí, nakonec však zůstal prst namířený na služebnictvo, navzdory skutečnosti, že se oheň rozšířil z ložnice třináctého hraběte. Nikdo se ani na okamžik nepozastavil nad tím, proč byla v tu dobu v místnosti jeho čerstvě zhrzená milenka.

Vzhledem k tehdejší velikosti rodiny Inverkillenů – odjakživa byli vskutku plodná sebranka – sloužilo celé první i druhé podlaží Drummond House jako pokoje rodiny a pouze milostpán měl vlastní převlékárnu a obývací pokoj. To způsobilo v rodině poměrně vášnivou rozmíšku, jež skončila prohozením hodnotné vázy oknem přijímacího salónek. Po tomto incidentu nechali pod každým oknem vysadit keře.

V přízemí se nacházely pouze čtyři místnosti: přijímací salónek, ranní salón, jídelna a knihovna. Byli tam namačkaní, ale zvládli to. Jakmile se rodina přestěhovala zpátky na zámek, připadl Drummond House hraběnkám vdovám a sloužil k ubytování méně významných návštěv, což se lady Georgině příliš nezamlouvalo. Nelíbilo se jí, že jí tak odsunuli a ona se musela spokojit s roli

hostitelky druhořadých hostů. Rodina Ogilvy-Sinclairových však našťásti zvala návštěvy jen zřídkka.

Syn i matka se usadili v přijímacím salónku a hraběnka dala pokyn, aby jim byl přinesen čaj. „Po tak dlouhé cestě mi dočista vyprahlo. Proč jsme vůbec trvali na tom, že tam pojedeme? Na jeden večer je to opravdu příliš daleko. A navíc jsou to příšerní hostitelé. Nezlob se na mě, ale kdo při večeři nepodává sýrový chod?“

Cecil pokrčil rameny, zapálil si cigaretu a prsty přejížděl po křišťálovém škrtačku na krbové římse. Docela pěkná věcicka. Přemýšlel nad tím, zda by mohla být nějak zvlášť hodnotná.

„Tak mi pověz, co jsi zjistil od toho právníka,“ řekla a upřeně se na syna zahleděla. Při mluvení měla ve zvyku na lidi zírat tak nehnutě, až to bylo dotyčnému nepříjemné.

Cecil se ušklíbl a řekl poráženeckým tónem: „Obávám se, že se to nedá nijak obejít. Je to nenapadnutelné a to znamená, že ten londýnský zhýralec je právoplatný dědic!“

To lady Georginu šokovalo. „Chceš říct, že s tím nemůže nic udělat? Vůbec nic? Žádný skrytý dodatek nebo... co já vím. V Dickensovi se to stává neustále. Něco tam být musí.“

Markýza, Cecilova žena, totiž oné zimy nečekaně zemřela, a ačkoli byla nesmírně zámožná, žila z renty vyplácené z rodinného jmění. Jistina byla spjatá s pozemky a budovami v rodinném fondu. A jelikož ona a Cecil neměli žádné děti, sídlo, titul a především peníze přešly po smrti markýzy na vzdáleného příbuzného v Londýně. Když se to Cecil při čtení její závěti dozvěděl, poněkud ho to zaskočilo.

„Chceš mi tedy říct,“ pokračovala lady Georgina, „že ti neza nechala nic než ten hrad na Orknejích a mrzkou jednorázovou částku? Nic tak hanebného jsem v životě neslyšela. Jen si představ, kdyby se o mě takto postaral tvůj otec...“ Nesouhlasně zamaskala. Lady Georgina měla nesouhlasné mlaskání v oblíbě. „Chudáčku Cecilce. Co si jen počneš?“

To Cecil netušil. Z té jednorázové částky toho už moc nezbylo a hrad na Orknejích byl, pokud mu sloužila paměť, zřícenina

s jen několika obyvatelnými pokoji. Markýzin otec spřádal velké plány na jeho opravu, ale než stihl plány uskutečnit, zemřel v roce 1919 na španělskou chřipku. Cecil jednou své ženě navrhl, aby opravu dokončili a využívali hrad jako rybářské sídlo, ale markýza ten nápad zavrhla – jak by ho vůbec mohli využívat, vždyť má jen pět pokojů –, takže se v opravách budovy nepokračovalo. Jak tam měl nyní Cecil žít, nemluvě o tom, jak měl vyžít z tak ubohé almužny, to opravdu netušil. Několik dní po přečtení poslední vůle Cecil sám sebe přesvědčoval, že se musí jednat o žert nebo že snad došlo k chybě. Muselo na něj přece ještě něco zbýt. Najal si rodinného právníka Andrewa Lawlise, aby mu to prověřil, ale dostal jen účet za právní služby.

„Od té ženské mě už nic nečeká,“ potvrdil Cecil. „Mám zříceninu na Orknejích a nějaký cizí člověk nyní zcela legálně žije v mých domech.“

„Víme, kdo to je? Kdo jsou jeho lidé? Snad by se s nimi dalo mluvit,“ nabádala ho lady Georgina, která se jen tak nevzdávala, když byla v sázce rodinná čest.

„Lawlis říkal, že je to nějaký prapraprasynovec, ale v Debrettovi jsem ho nenašel. Tuším, že je to knihovník, vybavuji si, že to mělo co do činění s knihami. U všech svatých, vždyť on *pracuje*. O čem to asi tak svědčí?“

Lady Georgina souhlasně pokyvovala hlavou. I jí znepokojovala představa, že je nahradil někdo takový.

Cecil přejížděl prstem hranu mramorové krbové římsy a hleděl na svůj pečetní prsten. „A teď mu patří veškeré mé jmění. To jsem si vydělal sám, mamá! Měl bych dostat alespoň ten dům ve Francii. Je vlastně docela maličký.“

Lady Georgina si na ten dům vzpomínala. Jedno léto krátce po návratu Cecila a jeho nevěsty z líbánek byla nucena jej navštívit. Ano, byl maličký, alespoň tedy podle markýziných měřítek. Měl jen čtrnáct ložnic, ke stolu v jídelně se mohlo usadit sotva osmnáct lidí a většinu pozemku zabíral prudký útes svažující se k pláži. Ta byla sice soukromá, ale i tak, všechen ten písek a nevzhledné řasy... „Ne, korunovační klenot to zrovna není, že? Možná by ti mohl

pomoci Hamish. Jste přece bratři. Já tedy nikdy nepochopím, proč tě tvůj otec zcela vyškrtl ze závěti.“

Cecil na ni rozpačitě pohlédl. Lady Georgina o problémech s hazardem, s nimiž se její syn potýkal, neměla nejmenší tušení. Markýze a bývalému ani současnému lordu Inverkillenovi to však neuniklo a všichni Cecilia drželi zkrátka. Cecil již Hamishe o pomoc požádal, a to krátce poté, co byla přečtena markýzina závěť – o majetek, o peníze, o cokoli. Hamish se uvolil uhradit za Cecilia soudní výlohy na vyšetřování, ale tím to haslo. Celé měsíce se o tom dohadovali a Cecil nyní přijel, aby se s ním usmířil a provedl poslední zoufalý pokus o získání almužny. A aby se ujistil, že Hamish skutečně vyrovnal poslední Lawlisovu fakturu. Bože, co si ten člověk naučtoval! Doposud žil Cecil ze štědrosti přátel, cestoval mezi jejich domy, ale bez markýzy po svém boku byl poněkud otravným společníkem. A když se rozneslo, že mu po její smrti nezbylo žádné jmění, pozemky, a dokonce ani dům, přestaly se mu jejich dveře otevírat. A tak přijel na panství ve snaze všechny ty přišerné myšlenky zapudit.

„Proto jsem tu,“ konstatoval.

„To jsem si myslela. Co říkal?“

„Že zaplatil za Lawlise a to je tak všechno. ‚Víc ani floka,‘ řekl mi. Někdy dokáže být tak krutý!“ Cecil sebou praštil na pohovku, čímž vyděsil psy. „Alespoň jsem stále v jeho závěti.“

„Ano, ale to ti teď nijak nepomůže, že ne?“

„Ne,“ odpověděl a zasmušile se zadíval na sídlo Loch Down na druhé straně trávníku. „To mi teď vůbec nijak nepomůže.“

V protějším domě mezitím vkročil Fergus do mapového sálu, následuje svého otce a bratra.

„Zavři dveře.“

To nebylo, jak si Fergus pomyslel, příliš dobré znamení. Již několik měsíců se tito tři muži přeli o budoucnost panství. Rodinný lihovar kvapně přicházel o peníze. Angus, dědic hrabství, měl lihovar na starost a bohužel nedisponoval ničím, co by se dalo označit za obchodního ducha. Ferguse však nejméně znepokojovalo to, že

se tam pálí přímo odporná whisky. Měl v plánu několik věcí změnit, zaměstnat například nového lihovárníka, ale otec i bratr byli zásadně proti a Fergus postupně ztrácel optimismus. Zdálo se, že jestli hrabě něco nesnášel víc než změny, tak to byly příkazy ke změnám, zvláště když takové příkazy přicházely od jeho vlastních dětí.

Lord Inverkillen otevřel knihu na stole a prolistoval několik stránek. „Dnes jsme měli dlouhou cestu a já jsem unavený, ale o tom lihovaru si promluvit musíme.“

Fergus tvrdě pracoval na strategii, díky níž by lihovaru i panství navrátil výnosnost. Několik dní před plesem ji předal otci i Angusovi a doufal, že si ji alespoň otec přečte. Zhluboka se nadechl a v duchu se pomodlil.

„Četli jste můj návrh?“ zeptal se a snažil se neznít nedočkavě.

Angus se usadil v křesle a chystal se zapálit si cigaretu. Zakroužil hlavou a uchechtl se. Musím dnes vzít Philippeho zásoby útokem, pomyslel si. Mít francouzského strýce mělo jednu nespornou výhodu: nikdy neodjížděl z Francie, aniž by si přibalil několik kufrů plných Gauloisek. „Ne, Fergusi. Já mám lepší věci na práci.“

Fergus si odfrkl. „Co jako? Schovávat se s Hughem v tenisovém pavilonu?“

Vážený pán Hugh Dunbar-Hamilton byl druhým synem jejich oblíbeného souseda a také manželem Belly, jejich sestry. Hugh a Angus navštěvovali stejnou univerzitní kolej a stala se z nich nerozlučná dvojka. Když Hughovi rodiče rozhodli, že se musí Hugh oženit s jistou dívkou z Yorkshiru, zosnovali tito dva mladíci plán, podle kterého se měl Hugh místo ní oženit s Bellou. Ačkoli Hugh nikdy v Bellině společnosti nestrávil moc času, byl nadšený, když jeho žádost o ruku přijala. Četl knihy sester Brontëových a ani v nejmenším netoužil skončit někde na větrem bičovaných blatech.

„Tvůj návrh má sedmdesát pět stran, Fergusi! Kde na to mám vzít čas?“ Angus si sklepl kousek tabáku z koutku úst a zahodil ho za sebe. Proč jen mají anglické cigarety tak divnou pachutí?

„A co přesně celé dny děláš, že si nenajdeš čas na to, abys pomohl uchránit rodinu před bankrotem?“ zeptal se Fergus. Angus do lihovaru nechodil, pokud se tomu dalo vyhnout. Lihovarník MacTavish vše vedl až znepokojivě samostatně.

„Dost,“ řekl Hamish sice potichu, ale Angus a Fergus se okamžitě přestali hašteřit. Hrabě toho obvykle mnoho nenamluvil, ale když už něco řekl, dokázal slova využít jako dobře mířené střely.

Hamish si povzdechl. Šlo o to, že věděl, že se lihovaru Plaid Whisky v tomto čtvrtletí nedaří tak, jak doufal. Vlastně se lihovaru nedařilo tak, jak doufal, v žádném čtvrtletí a Hamish si byl vědom toho, že to je prodej lososů, Fergusův podíl rodinného podniku, co drží rodinu nad vodou. Hamishovi se sice přičila představa, že posílá své lososy cizím lidem, ale dovolil to, protože nové střechy jsou drahá záležitost. Ale to, co Fergus navrhoval, bylo zcela ostudné.

Fergus chtěl mimo jiné využít Drummond House jako ubytování pro zájemce o stopování zvěře nebo rybaření. Samozřejmě jen hosty z vybrané společnosti, jen ty, kteří by byli ochotní zaplatit slušnou sumu za den strávený sportem na panství a zakončený večeří s následnou degustací whisky. Pořádání loveckých pobytů nebylo pro rodinu ničím novým, ačkoli už to bylo poměrně dlouho, co se tu něco takového odehrávalo. Tentokrát však mělo jít o komerční počín, jinak jim hrozilo vyhlášení bankrotu. Hamishovi na té představě vadilo snad úplně všechno. Upřímně řečeno: k čemu být příslušníkem šlechty, když člověk musí pracovat, aby se uživil?

Hamish však věděl, že panství je nákladné. I jeho otec měl co dělat, aby ten koráb udržel na hladině. Po válce prudce vzrostly mzdy i na Skotské vysočině. Bylo stále těžší shánět služebnictvo ochotné pracovat za peníze, jež byli schopni nabídnout. Hamish a lady Georgina věděli až příliš dobře, kolik stojí to, aby si Loch Down udržel patřičnou úroveň. Souhlasil s tím, že se něco udělat musí, ale pustit cizí lidi na pozemky panství a očekávat, že se bude milostpán předvádět pro zábavu? Ne, děkuji. Panství se dalo financovat i jinými, tradičnějšími způsoby.

A kolem toho se točili už několik měsíců. Modernizace na jedné misce vah, tradice na druhé. Dnes však byl Hamish odhodlaný tu záležitost vyřešit jednou provždy.

„Předpokládám, že stále považuješ propuštění MacTavishe za dobrý nápad?“ zeptal se Hamish, aniž by se ke svým synům obrátil čelem.

„Vždyť je to mistr lihovárník už skoro padesát let,“ ohradil se Angus, jenž se ohledně MacTavishova odchodu s Fergusem už nějakou dobu hádal. Ne že by mu na tom až tak záleželo. Jen nesnel, když měl Fergus pravdu. Fergus měl ale pravdu často a to Anguse rozčilovalo.

Fergus otráveně mlaskl. „Není to mistr lihovárník, Angusi. Je to jen starý páprda, co ví, jak vyrábět whisky. Tady jsme na Skotské vysočině, proboha. Tady ví, jak vyrábět whisky, snad každý. A někteří to dokonce i umí.“

„Co to mělo znamenat?“ utrl se na něj Angus. Přesunul se na pohovku a pohladil rodinné psy, kteří se chystali k odpolednímu spánku. Tam spávali nejraději.

„Je to příšerná whisky a vy to oba víte,“ pronesl Fergus nahlas. Jeho otec i bratr se na něj zlostně zadívali. „Pijete ji vůbec?“

Hamish zvažil, co jeho syn říká. Ten kluk měl pravdu. Karafa, kterou držel Hamish v ruce, obsahovala cizí míchanou whisky. Nikdy se mu nedařilo klást povinnost nad svou oblíbenou whisky a obtěžovalo ho, jen když to Fergus zmínil, což však bylo poslední dobou často.

„A co mám tak podle tebe dělat?“ zeptal se Hamish tiše. „Otevřít dveře dokořán každé platící opici?“ Fergus cítil, jak se v otcí hromadí hněv, a děsil se toho, co přijde. „U všech svatých, vždyť to může být kdokoli. Umíš si představit svou babičku, jak sedí u stolu s... Italy? Nebo dokonce, chraň bůh, s Američany?“

„Ne,“ Fergus zavrtěl hlavou. „Tak to vůbec být nemá. Babička se na tom nebude podílet. Kdybyste si to přečetl...“

„Já si to přečetl.“ Nepřečetl. Tedy ne celé. Skončil, když Fergus navrhl, aby se lady Georgina nastěhovala zpět do domu. Nikterak netoužil po tom, aby s tou ženou žil pod jednou střechou. Choval

ke své matce náklonnost, to zajisté, ale i ta měla své meze. „Inu, teď už na tom nezáleží. To už není v naší moci.“

„Jak prosím?“ Fergus trochu zavrával, ačkoli netušil proč. Obrátil se na Anguse, který se však tvářil úplně stejně zmateně.

„Lihovar je prodaný.“ Hamish se k synům otočil zády a ztichl.

Angus zalpal po dechu. Očekává se snad od něj, že teď převezme lososy, když už nebude dál spravovat whisky? To znělo jako mnohem víc práce než lihovar. Udeřil na Fergus, v tom musí mít prsty on.

Ale Fergus se tvářil stejně ohromeně. „Cože? Komu? Kdy k tomu došlo?“ vykřikoval. Angus nastalý zmatek potěšil a dlouze si potáhl z cigarety. Ano, po tomhle se rozhodně dnes musím podívat zblízka na Philippeho zásoby, pomyslel si.

Hamish, stále k synům zády, téměř neznatelně pokrčil rameny. „Zařídil to Lawlis.“ Ustrkl si whisky a přešel k oknu.

Fergus to nedokázal pochopit. Věděl, že Lawlis posledních pár měsíců na Hamishe naléhal, aby lihovar prodal, ale netušil, že o něčem takovém otec skutečně uvažoval. Bez lihovaru se jeho návrh zhroutil jako domeček z karet.

Jak se tak díval na otcova ramena, bylo mu jasné, že další dotazování nemá smysl. Když Hamish skončil, tak skončil. Fergus se postavil a pohlédl na svého bratra. Angus jen pokrčil rameny, a tak Fergus prudce vyrazil ke dveřím a vynaložil velké úsilí, aby jimi po odchodu za sebou nepraštil. Byl tak rozrušený, že si nevšiml Iris, která stála na chodbě. Vrazil do ní, pak se odměřeně omluvil a pokračoval v cestě. *Co dělá ta holka na chodbě?*

„Ta holka“ si promnula rameno a zvedla knihu, kterou po nárazu upustila na zem. *Proč do mě každý vráží? Nejsem přece neviditelná!* Urovnala si sukni a vrátila se k prohlížení obrazu na stěně.

Iris Wynfordová, chráněnka rodiny, ovšem pro většinu členů domácnosti skutečně neviditelná byla. Před dvanácti lety ji lady Georgina přivedla do domu, aby tam s nimi žila. Nikdo netušil proč – lady Georginu rozčilovalo, když se jí ostatní na něco vyptávali. Přijali ji mezi sebe, jenže často bez špetky vlídnosti. Iris s ostatními obědvala a večerela, ale její ložnice se nacházela v patře

pro hosty, čímž se jasně řadila mimo rodinu. Ne že by jí to vadilo, měla celé podlaží pro sebe. A rozhodně to bylo lepší než zůstat v sirotčinci. Tady mohla trávit dny schoulená v čítárně a učit se o umění a historii. Právě tam objevila knihu s názvem *Inventář*, kterou právě upustila.

Hamishův prapradědeček byl posledním sběratelem v rodině a nechal vyhotovit soupis všech uměleckých děl na panství. Náčrtky objektu vždy doprovázely údaje o původu díla, umělci a občas i o tom, jak si dílo našlo cestu k rodině. Iris to fascinovalo a snažila se studovat jedno dílo týdně, což byl také důvod, proč stála na chodbě, když ji Fergus málem srazil k zemi.

Právě tento obraz totiž už dlouho hledala. Portrét desáté hraběnky z Inverkillenu, jenž vznikl někdy na začátku sedmnáctého století. Byla to jediná hraběnka, která si kdy nechala namalovat portrét, ale nikdo už si nevzpomínal proč. Iris si na malbu svítila petrolejovou lampou a porovnávala ji s náčrtem v knize. Podle toho, co viděla, malby nikdo už několik desítek let nerestauroval a ona si na ně musela posvítit často velmi zblízka, aby vůbec viděla, co na nich je. Tato však vypadala úplně jinak než na skice v knize. Když do ní Fergus vrazil, podívovala se zrovna Iris vzoru šatů lady Morag. Tartan se lišil. Ten na šatech lady Morag vypadal skoro až vkusně. To se o inverkillenském tartanu rozhodně říct nedalo. Copak ho rodina někdy v minulosti změnila? Nebo ho snad někdo na obrazu přemaloval? Bylo to skutečně podivné.

Pendlovky odbily čtvrtou hodinu a Iris odcupitala do knihovny na čaj. Jakmile vešla do místnosti, připadalo jí, že je něco jinak. Všichni mlčeli. Členové rodiny Ogilvy-Sinclair ale byli zřídka kdy zticha. Opatrně přešla k podnosu s čajem, nalila si šálek nápoje, usadila se do křesla ve vzdáleném rohu místnosti a přemítala nad tím, co se asi mohlo přihodit.

„Říkal jsem ti, že chuva nebyla opilá,“ dobíral si Angus sestru a tvářil se při tom podivně vítězoslavně.

„Teď se to nehodí, Angusi,“ zpražila Elspeth svého synovce.

Lady Georgina se přihnala do místnosti. „Právě mi tu novinu sdělili,“ vydechla a usadila se do křesla. Odehnala nabídku šálku

čaje a upřela pohled na svou snachu. „Je to pravda, Victorie? Chůva je mrtvá?“

Iris zalapala po dechu. Není divu, že vládlo v místnosti takové ticho.

„Ano, obávám se, že je to tak.“ Lady Inverkillenová mluvila tak tiše, že se všichni museli nahnout, aby ji slyšeli. „Právě je u ní doktor.“

„Ale jak se to proboha stalo?“ ptala se hraběnka vdova. „Měla jsem za to, že to na plese jen přehnalas s whisky. Souvisí to snad nějak s těmi zvěstmi o podivné nemoci, co jsem zaslechla ve vsi?“

„Zvěsti nejsou nic jiného než drby,“ ozval se neznámý hlas ode dveří tak nečekaně, že všichni nadskočili. Stál tam doktor. „Znuděné ženské nemají čím jiným zaměstnat mysl.“ Prsty žmolal svou brašnu s lékařským náčiním. Rozčilovalo ho, když jeho názor zpochybňovaly drby ze vsi. „Řádí tu nějaká nemoc, to ano, ale nic nenasvědčuje tomu, že by se jednalo o něco neobvyklého. A chůva byla stará. Jednoduše nadešel její čas.“

„Nebyla až tak stará,“ vložila se do toho Bella. „Nebo snad ano?“ Náhle znejistěla a rozhlédla se po ostatních. Angus pokrčil rameny a zapálil si cigaretu. Nikdo vlastně nevěděl, kolik bylo chůvě let.

„Téměř sedmdesát osm,“ řekl doktor. „Řekl bych, že to už se počítá jako stáří. Archieho prohlédnu zítra odpoledne, ale pokud by se něco změnilo, dejte určitě vědět.“

Všichni se na něj nechápavě podívali. „Archieho?“

„Vašeho lokaje.“ Po takovém vysvětlení se jejich výrazy nijak nezměnily. „Trochu kašel, mírně zvýšená teplota. Neviděl bych v tom nic vážného. Tak tedy zítra.“ Otočil se na podpatku a svižně odešel, než se kdokoli stačil na cokoli zeptat.

„Netušila jsem, že je chůva tak stará,“ zašeptala Elspeth a posadila se na pohovku.

„A kdo se postará o děti, než najdeme novou chůvu?“ rozčilovala se Bella. „Já je rozhodně hlídat nebudu! Mám práci.“

Bella děti nenáviděla. Ulepené, chorobonosné, blábolící bytosti. A nelíbě nesla i to, jakou paseku nadělaly s jejím tělem. Stále měla záviděníhodnou postavu, komplimenty už však navždy